

STANOVISKO PREDMETOVEJ KOMISIE CUDZÍCH JAZYKOV NA GYMNÁZIU V LIPANOCH K NÁVRHU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ISCED 2

Predmetová komisia cudzích jazykov na Gymnáziu v Lipanoch prijala na svojom zasadnutí 24. júna 2013 toto stanovisko k novému návrhu štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2.

1. S rozhorčením sme prijali informáciu, že v návrhu nie sú vyčlenené povinné hodiny na vyučovanie druhého cudzieho jazyka. Považujeme to jednoznačne za krok späť v porovnaní so v súčasnosti platným štátnym vzdelávacím programom a koncepciou vyučovania cudzích jazykov, ak povinnosť jeho výučby bude zrušená a bude závisieť iba od vedenia jednotlivých škôl.

2. Jazyky sú jedným zo základných znakov kultúrnej identity. Motto Európskej únie „Jednota v rozmanitosti“ je odrazom viacjazyčnosti, ktorá je jednou z profilových črt Európskej únie. Európska komisia vždy považovala jazykové bohatstvo EÚ za cennú devízu, nie za príťaž. Návrh nového štátneho vzdelávacieho programu je v priamom rozpore s tým, aký postoj by mali zaujať členské štáty Európskej únie v oblasti vyučovania cudzích jazykov.

3. Hoci si Európska komisia uvedomuje, že sa angličtina stáva najrozšírenejším jazykom v rámci Európy, chce zabrániť možnému obmedzeniu jazykovej rôznorodosti na svojom území. Komisia práve z toho dôvodu stanovila cieľ pre svoju politiku v oblasti jazykových schopností – aby čo najviac Európanov ovládalo okrem svojho materinského jazyka ďalšie dva jazyky. Podľa najnovších údajov európskeho prieskumu o používaní jazykov okolo 28 % Európanov tvrdí, že ovláda dva cudzie a jeden materinský jazyk. Návrh nového štátneho vzdelávacieho programu je taktiež v priamom rozpore s touto požiadavkou Európskej únie. Bolo by zaujímavé zistiť, aký percentuálny podiel našich obyvateľov ovláda dva cudzie a jeden materinský jazyk. Súčasný štátny vzdelávací program sa pokúša naplniť túto požiadavku, ale návrh nového štátneho vzdelávacieho programu je jednoznačne anachronizmom a percentuálny podiel našich obyvateľov ovládajúcich dva cudzie a jeden materinský jazyk sa v prípade jeho uplatňovania výrazne zníži.

4. Počet hodín venovaných výučbe cudzích jazykov má poklesnúť na 79 % dnešnej úrovne. V krajinách OECD majú dnes žiaci vo veku 12 - 14 rokov v rámci povinného obsahu v priemere 13 % (napríklad vo Fínsku 14 %, v Nemecku 16 %, v Dánsku 18 %, v Slovinsku a Estónsku 18 %, v Luxembursku 25 %), u nás je to iba 10 % a tento počet má byť ešte znížený.

5. Je známy fakt, že v krajinách, v ktorých sa učí viac cudzích jazykov, je menšia nezamestnanosť v porovnaní s krajinami, kde je počet hodín venovaných cudzím jazykom menší. Pri rastúcej nezamestnanosti v našej krajine si nemyslíme, že je i takýmto spôsobom potrebné vytvárať podmienky na jej ďalšie zvyšovanie. Dnes sa už zamestnávateľia nepýtajú, ako ovládajú angličtinu, to je už samozrejmosťou. Čoraz aktuálnejšou sa stáva otázka, aký iný cudzí jazyk a na akej úrovni ho ovládajú. Stačí si prečítať pár inzerátov na pracovné ponuky a zistíme, že je to tak.

6. Minister školstva v príhovore na konferencii Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v kontexte rozvoja plurilingvizmu a interkulturality 18. apríla 2013 uviedol: „V súvislosti s uplatňovaním Koncepcie vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách z r. 2007 na prvom stupni základných škôl treba rešpektovať názory odborníkov, ktorí takmer jednotne tvrdia, že čím skôr sa začína so systematickou výučbou cudzích jazykov, tým lepšie vzdelávacie výsledky môžeme od žiakov v budúcnosti očakávať.“ Myslíme si, že i tieto slová svedčia o tom, že súčasný štátny vzdelávací systém by sa oblasti cudzích jazykov nemal meniť, respektíve naopak, počet povinných hodín venovaných výučbe druhého cudzieho jazyka

by sa mal zvýšiť na tri, keďže pri výučbe cudzieho jazyka nejde o to, ako dlho, ale o to, ako intenzívne sa ho jedinec učí.

7. Ak hovoríte o gymnáziu (aj s osemročným vzdelávacím programom) ako o elitnej škole, sme presvedčení o tom, že bez výučby dvoch cudzích jazykov sa tento cieľ dosiahnuť nedá.

8. Na celoštátnej konferencii Cudzie jazyky v slovenskom vzdelávacom systéme a politika viacjazyčnosti v Európskej únii, ktorá sa konala 12. septembra 2012 v aule Technickej univerzity vo Zvolene pod Vašou záštitou, pán minister, na ktorej vystúpil v panelovej diskusii i náš kolega Mgr. Dušan Kazimír, PhD. nominovaný Asociáciou rusistov Slovenska, bolo jednoznačne odporúčané počet povinných hodín druhého cudzieho jazyka zvýšiť aspoň o jednu hodinu, ideálne by bolo o dve.

9. Štátny pedagogický ústav je od 16. septembra 2008 riešiteľom národného projektu Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách, do ktorého boli vložené obrovské finančné prostriedky a po jej zrušení reálne hrozí, že drvivá väčšina žiakov si bude vyberať iba anglický jazyk a ostatné cudzie jazyky sa ocitnú v situácii porovnateľnej so situáciou pred rokom 1989, čo by nemalo byť cieľom štátnej vzdelávacej politiky, ako ani to, že obrovské množstvo učiteľov by študovalo cudzí jazyk zbytočne.

Veríme, že sa naším stanoviskom, ktoré iste nie je ojedinelé, budete zaoberať a že zvíťazí zdravý rozum a počet povinných hodín na vyučovanie druhého cudzieho jazyka ostane zachovaný.

Mgr. Soňa Tobiašová, vyučujúca španielskeho jazyka, vedúca predmetovej komisie _____

Mgr. Erika Magyarová, vedúca predmetovej komisie anglického jazyka _____

PhDr. Anastázia Daráková, vyučujúca nemeckého jazyka _____

Mgr. Beáta Ďurechová, vyučujúca anglického jazyka _____

PaedDr. Jana Hozová, vyučujúca anglického a ruského jazyka _____

Mgr. Martin Jusko, vyučujúci anglického jazyka _____

Mgr. Dušan Kazimír, PhD., vyučujúci anglického a ruského jazyka _____

Mgr. Viera Keprčárová, vyučujúca anglického jazyka _____

PhDr. Vlasta Kučinová, vyučujúca ruského jazyka _____

Mgr. Luboš Laš, vyučujúci nemeckého jazyka _____

Mgr. Miroslava Mašlej Kopčová, vyučujúca nemeckého jazyka _____

Mgr. Jana Regrutová, vyučujúca nemeckého jazyka _____

Mgr. Beáta Vargovčíková, vyučujúca anglického jazyka _____

Lipany 24. jún 2013

